

Україна
Донецький окружний адміністративний суд
У Х В А Л А
про залишення позовної заяви без руху

26 липня 2021 р.

Справа №200/9195/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд в складі головуючого судді Кониченка Олега Миколайовича ознайомившись з позовною заявою
Ємельянова Романа Володимировича
до Департаменту соціального захисту населення Маріупольської міської ради
Донецької області
про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити дії

ВСТАНОВИВ:

Позивач, Ємельянов Роман Володимирович, звернувся до Донецького окружного адміністративного суду з позовом до Департаменту соціального захисту населення Маріупольської міської ради, в якому просив суд: визнати бездіяльність відповідача щодо відмови у нарахуванні та виплаті Ємельянову Роману Володимировичу разової грошової допомоги до 5 травня згідно ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у розмірі 5 (п'яти) мінімальних пенсій за віком з урахуванням раніше виплаченого розміру допомоги у 2019, 2020 р.р. протиправною; зобов'язати Департамент соціального захисту населення Маріупольської міської ради у Донецькій області нарахувати та виплатити Ємельянову Роману Володимировичу разову грошову допомогу до 5 травня згідно ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у розмірі 5 (п'яти) мінімальних пенсій за віком з урахуванням раніше виплаченого розміру допомоги у 2019, 2020 р.р.

Згідно з частиною 2 статті 171 Кодексу адміністративного судочинства України, суддя відкриває провадження в адміністративній справі на підставі позовної заяви, якщо відсутні підстави для залишення позовної заяви без руху, її повернення чи відмови у відкритті провадження у справі.

Вказана позовна заява підлягає залишенню без руху, оскільки подана з порушеннями вимог ст.ст. 160, 161 Кодексу адміністративного судочинства України, з наступних підстав.

Згідно висновків Верховного Суду у складі Судової палати з розгляду справ щодо захисту соціальних прав Касаційного адміністративного суду, викладені в постанові від 31.03.2021 року по справі № 240/12017/19, згідно яких для визначення початку перебігу строку для звернення до суду необхідно встановити час, коли позивач дізнався або повинен був дізнатись про порушення своїх прав, свобод та інтересів. Позивачу недостатньо лише послатись на необізнаність про порушення його прав, свобод та інтересів; при зверненні до суду він повинен довести той факт, що він не міг дізнатися про порушення свого права й саме із цієї причини не звернувся за його захистом до суду протягом шести місяців від дати порушення його прав, свобод чи інтересів чи в інший визначений законом строк звернення до суду. В той же час, триваюча пасивна поведінка такої особи не свідчить про дотримання такою особою строку звернення до суду з урахуванням наявної у неї можливості знати про

стан своїх прав, свобод та інтересів.

При вирішенні питання щодо дотримання строку звернення до адміністративного суду необхідно чітко диференціювати поняття «дівнався» та «повинен був дівнатися».

Так, під поняттям «дівнався» необхідно розуміти конкретний час, момент, факт настання обівзаності особи щодо порушених її прав, свобод та інтересів.

Поняття «повинен був дівнатися» необхідно розуміти як неможливість незнання, високу вірогідність, можливість дівнатися про порушення своїх прав. Зокрема, особа має можливість дівнатися про порушення своїх прав, якщо їй відомо про обставини прийняття рішення чи вчинення дій і у неї відсутні перешкоди для того, щоб дівнатися про те, яке рішення прийняте або які дії вчинені (постанова Верховного Суду від 21.02.2020 №340/1019/19).

Відповідно до ч.ч. 1, 2 ст. 122 КАС України, позов може бути подано в межах строку звернення до адміністративного суду, встановленого цим Кодексом або іншими законами.

Для звернення до адміністративного суду за захистом прав, свобод та інтересів особи встановлюється шестимісячний строк, який, якщо не встановлено інше, обчислюється з дня, коли особа дівналася або повинна була дівнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів.

Дослідивши зміст позовної заяви, суд встановив, що спірні правовідносини виникли з приводу ненарахування та невивлати позивачу щорічної разової грошової допомоги до 5 травня у 2019 та 2020 роках у розмірі, передбаченому статтею 13 Закону України від 25 грудня 1998 року № 367-ХІV "Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту".

Згідно до ч. 4 ст. 17-1 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту особи», які не отримали разової грошової допомоги до 5 травня, мають право звернутися за нею та отримати її до 30 вересня відповідного року, в якому здійснюється виплата допомоги.

Тож, позивач мав право звернутися за разовою грошовою допомогою до 5 травня 2019 року та отримати її до 30 вересня 2020 року, до 5 травня 2020 року - до 30 вересня 2020 року.

Таким чином, 30 вересня 2019 року та 2020 року - це встановлені законом кінцеві дати, до якої могла бути здійснена виплата вказаної допомоги за відповідні роки, та до яких позивач міг очікувати на остаточну виплату цієї допомоги, тому перебіг строку звернення позивача до суду з даним позовом з позовними вимогами в частині стягнення спірної грошової допомоги за 2019 рік обраховується з 01.10.2019 року, а за 2020 рік з 01.10.2020 року відповідно.

Тобто, встановлений ст. 122 КАС України шестимісячний термін для позовних вимог до спірної допомоги за 2019 рік сплинув 31.03.2020 року, а за 2020 рік – 31.03.2021 року відповідно.

Така правова позиція суду кореспондує висновкам, викладеним в постанові Верховного Суду від 06 лютого 2018 року у справі № 607/7919/17.

Відповідно до ч. 6 ст. 161 КАС України, у разі пропуску строку звернення до адміністративного суду позивач зобов'язаний додати до позову заяву про поновлення цього строку та докази поважності причин його пропуску.

Дослідивши матеріали адміністративного позову з доданими до нього документами суд встановив, що позивачем до позовної заяви додано заяву про поновлення строку звернення до суду, яке обгрунтовано тим, що жодного рішення або будь яких роз'яснень від Департаменту соціального захисту населення Маріупольської міської ради у Донецькій області, щодо передбаченої законом можливості отримання виплати допомоги до 5 травня згідно ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у розмірі 5 (п'яти) мінімальних пенсій за віком позивач не отримував.

Позивач зазначає, що лише 15.03.2021 після отримання відповіді з Департаменту

соціального захисту населення Маріупольської міської ради у Донецькій області та ознайомлення з Рішенням Конституційного суду України від 27.02.2020 у справі №1-247/2018 (3393/18) мав можливість та право керуватись нормами ст. 12 ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального статусу» чинними на 25.12.1998 (ЗУ №367 - XIV від 25.12.1998 року», а саме: "Щорічно до 5 травня учасникам бойових дій виплачується разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком" для звернення до Донецького окружного адміністративного суду.

Також, позивач посилається на Віденську конвенцію про цивільну відповідальність за ядерну шкоду, до якої приєдналася Україна 12 липня 1996 року, та якою встановлюється тридцятирічний строк позовної давності за вимоги відшкодування ядерної шкоди.

Дослідивши вказану заяву суд зазначає, що той факт, що позивач про відмову у виплаті цієї грошової допомоги в повному розмірі позивач дізнався з листа відповідача від 27.07.2020 року, не змінює моменту, з якого він повинен був дізнатись про порушення прав. Зазначена дата свідчить лише про час, коли позивач почав вчиняти дії щодо реалізації свого права і ця дата не пов'язується з початком перебігу строку звернення до суду.

Така правова позиція викладена в постанові Верховного Суду від 24.04.2018 (справа № 127/15035/17), в постанові Верховного Суду від 31.03.2021 (справа № 240/12017/19).

Рішення Конституційного Суду України від 27.02.2020 № 3-р/2020 міститься у відкритому доступі на сайті Конституційного Суду України, а рішення Верховного Суду від 29.09.2020 у зразковій справі № 440/2722/20 в Єдиному державному реєстрі судових рішень, та позивач міг дізнатися про їх зміст та передбачити наслідки пропуску строку звернення до суду з позовними вимогами щодо нарахування та виплати разової грошової допомоги до 5 травня за 2020 рік.

Позивач з 2017 року має статус учасника бойових дій, а отже, і отримувачем щорічної разової грошової допомоги до 5 травня.

Тобто, позивачу має бути достеменно відомо про порядок, розміри та строки виплати такої допомоги.

Аналогічна правова позиція викладена в постанові Першого апеляційного адміністративного суду від 16 червня 2021 року по справі № 360/2008/21.

Колегія суддів також зазначила, що виплата грошової допомоги до 5 травня є періодичним платежем, а тому в будь-якому разі його розмір відомий особі, яка його отримує. Така особа має реальну, об'єктивну можливість виявити належну зацікавленість та вчинити активні дії з метою отримання інформації про рішення, на підставі якого було здійснено призначення конкретного розміру грошової допомоги чи був здійснений його перерахунок, з яких складових він складається, як обрахований та на підставі яких нормативно-правових актів був здійснений саме такий його розрахунок чи розрахунок його складових.

Тож, суд дійшов висновку, що позивач не надав належних доказів існування обставин, які є об'єктивно непереборними, не залежали від його волевиявлення та пов'язані з реальними істотними перешкодами для своєчасного звернення до суду.

Згідно ч. 1 ст. 123 КАС України, у разі подання особою позову після закінчення строків, установлених законом, без заяви про поновлення пропущеного строку звернення до адміністративного суду, або якщо підстави, вказані нею у заяві, визнані судом неповажними, позов залишається без руху. При цьому протягом десяти днів з дня вручення ухвали особа має право звернутися до суду з заявою про поновлення строку звернення до адміністративного суду або вказати інші підстави для поновлення строку.

Дослідивши вказані доводи заяви суд зазначає, що поважними причинами пропуску строку визнаються лише ті обставини, які були чи об'єктивно є непереборними, тобто не залежать від волевиявлення особи, що звернулась з адміністративним позовом, пов'язані з дійсно істотними обставинами, перешкодами чи труднощами, що унеможливили своєчасне звернення до суду. Такі обставини мають бути підтверджені відповідними та належними

доказами.

За загальним правилом перебіг строку на звернення до адміністративного суду починається від дня виникнення права на адміністративний позов, тобто дня, коли особа дізналася або могла дізнатися про порушення своїх прав, свобод чи інтересів. Незнання про порушення через байдужість до своїх прав або небажання дізнатися не є поважною причиною пропуску строку звернення до суду.

Встановлення строків звернення до суду з відповідними позовними заявами законом передбачено з метою дисциплінування учасників адміністративного судочинства та своєчасного виконання ними передбачених Кодексом адміністративного судочинства України певних процесуальних дій. Інститут строків в адміністративному процесі сприяє досягненню юридичної визначеності у публічно-правових відносинах, а також стимулює учасників адміністративного процесу добросовісно ставитися до виконання своїх обов'язків.

Відповідно до ч. 4 ст. 169 КАС України у разі не усунення у визначений судом строк недоліків позовної заяви, яку залишено без руху або яку підписано особою, яка не має права її підписувати, позовна заява буде повернута заявникові.

Відповідно до частини 1 статті 169 КАС України, суддя, встановивши, що позовну заяву подано без додержання вимог, встановлених статтями 160, 161 цього Кодексу, протягом п'яти днів з дня подання позовної заяви постановляє ухвалу про залишення позовної заяви без руху.

Керуючись ст.ст. 160, 161, 169 Кодексу адміністративного судочинства України, суд -

УХВАЛИВ:

В задоволенні заяви про поновлення строку звернення до суду з позовною заявою – відмовити.

Позовну заяву Ємельянова Романа Володимировича до Департаменту соціального захисту населення Маріупольської міської ради Донецької області про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити дії – залишити без руху.

Надати позивачу строк не більше десяти днів з дня отримання ухвали про залишення позовної заяви без руху на усунення недоліків позовної заяви, шляхом надання заяви про поновлення строку звернення до суду з позовною заявою та докази поважності причин його пропуску з інших підстав аніж ті, що зазначені в заяві позивача від 02.07.2021 року.

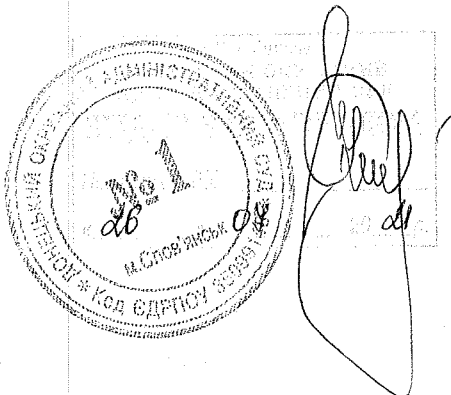
Ухвала набирає законної сили з моменту постановлення та оскарженню не підлягає.

Учасники справи можуть отримати інформацію по справі, що розглядається, за сторінкою на офіційному веб-порталі судової влади України в мережі Інтернет (веб-адреса сторінки ://court.gov.ua/).

Текст ухвали розміщений в Єдиному державному реєстрі судових рішень (веб-адреса сторінки: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>).

Суддя

О.М. Кониченко

*306*4811549*1*2*